

tunnelvisie

◀ kunst in de fietstunnel ▶

PROJECTPLAN

buurtvereniging arkens - franeker

Opdrachtgever:

Buurtvereniging Arkens – Franeker
p/a. Mw. A. van Ruiswijk, Obe Postmaplein 16, 8802 XJ Franeker
KvK nummer 40001015
NL75INGB0003334500
<http://www.bv-arkens.nl>

Projectgroep

Alise Furman
Annelies van Ruiswijk
Theo Tops
Albert Nauta
Karin van Berne (adviseur/kunstenaar)

versiebeheer			
	datum	auteur	status
1.0	05 -05-2016	Albert Nauta	concept

Inhoud

Inhoud	3
Distributielijst.....	3
Inleiding	4
Aanleiding	4
Doelstelling	5
Kenmerken	5
Projectbeschrijving.....	6
Financiën	7
Begroting.....	7
Dekkingsplan.....	8
Planning	9

Distributielijst

Organisatie	Naam
Gemeente Franekeradeel	?
Buurtvereniging Arkens	Annelies van Ruiswijk/Theo Tops/Alise Furman
OBS Fûgelflecht	?
OBS Kleyenburg/De Steven	?
CBS De Koorndrager	?
Verf van der Veer	Jelle Zijlstra
Schildersbedrijf Bloemsma	?

Inleiding

Burgers zijn verantwoordelijk voor hun eigen leefomgeving.

Sociaal artistieke projecten in de wijk kunnen gemeenschappen creëren of repareren. De inbreng van professionele cultuurmakers is hierbij belangrijk omdat zij de kracht van de verbeelding naar boven kunnen halen.

De kracht van kunst in de buurt komt het best tot z'n recht als bewoners zelf in een creatief proces zitten. Dit stimuleert persoonlijke ontwikkeling van bewoners, sociale cohesie, de samenredzaamheid van wijken en buurten en het gevoel voor veiligheid.

Een buurt waarin mensen respect hebben, elkaar aanspreken of elkaar kennen. De leefomgeving wordt fysiek schoner en aantrekkelijk.

Het idee dat bewoners kunnen *meebeslissen* over kunst is vernieuwend, maar zeker niet onlogisch.

Het bekijken van kunst in een museum of theater gebeurt vrijwillig (al of niet tegen betaling). Bij kunst in de openbare ruimte ligt dat anders, de openbare ruimte is immers het domein van de burger.

In dit sociaal artistieke project draagt een maatschappelijk geëngageerde kunstenares samen met kinderen, scholen, volwassen buurtbewoners en professionals bij aan doelen als participatie burgers en het vergroten van de sociale cohesie en leefbaarheid in de wijk.

De samenleving transformeert van verzorgingsstaat naar participatiesamenleving waarin co-creatie wordt nagestreefd. Dit betekent dat burgers zelf meer gaan doen vanuit eigen kracht en verantwoordelijkheid in samenwerking met professionals en overheid.

De kunst om tot verandering te komen vraagt om (levens)kunstenars.

Kunst ontregelt, verrast, daagt uit én kunst verbindt en laat mensen een ontwikkeling doormaken. Kunst in al zijn vormen heeft de eigenschap om zichzelf en de samenleving voortdurend tegen het licht te houden, te vernieuwen en te verrassen. Kunst kan een bindmiddel zijn in culturen en gemeenschappen, verschillen overbruggen en insluiting bevorderen. Kunst kan bijdragen aan begrip, bewustzijn en nieuwe betekenisverlening.*)

*(uit: *Culturele interventies in Krachtwijken*, S.Trienekens, W. Dorresteyn, D.Postma, Amsterdam, SWP 2011).

Aanleiding

In de Wijkvisie van het Schalsumerplan (2014-2020) is bij het thema 'Openbare ruimte en Groen' opgemerkt dat de voetgangers- en fietstunnel onder de rondweg in de huidige staat niet bepaald uitnodigend is om door heen te gaan. Bij de totstandkoming van de Wijkvisie zijn een drietal initiatieven ontstaan; een daarvan is uitgewerkt in het voorliggende projectplan ("Tunnelvisie").

De voetgangers/fietstunnel onder de Burgemeester J. Dijkstraweg (rondweg) ter hoogte van de Van Voorthuisenweg vormt de verbinding van de wijk Schalsumerplan en achterliggend gebied naar het centrum van Franeker, naar de sportvoorzieningen (atletiekterrein, ijsbaan, Bloemketerp, de Trije, het Want, etc.). Dagelijks fietsen ook veel kinderen – meestal vanuit achterliggende dorpen- naar de verschillende scholen in de stad en weer terug. Nu er een aantal scholen in de stad wegens verbouwingen/renovaties (Kleyenburg, de Koorndrager) eerste tijd gebruik gaan maken van het gebouw van de school Fûgelflecht in het Schalsumerplan, zal er naar verwachting nog meer van deze tunnel gebruik worden gemaakt.

Zoals de meeste (fiets)tunnels is de aanblik grijs, vies, vochtig, onkruid, grafitti, kortom niet fraai en zeker niet bepaald uitnodigend om doorheen te lopen en te fietsen.

Dat kan anders!

Buurtvereniging Arkens en kunstenares Karin van Berne hebben het plan opgevat om daar iets aan te doen. Een burgerinitiatief dat gerealiseerd kan worden in samenwerking met kinderen - met medewerking van scholen-, buurtbewoners, gemeente en bedrijven.

Doelstelling

De tunnel wordt een fris en vrolijke doorgang van de wijk naar het centrum en vice versa. Een doorgang (fietsend of lopend) zal een positieve beleving worden; een meerwaarde voor de wijk maar zeker ook voor de stad Franeker. Door met beeldende kunst in aanraking te komen raak je geïnspireerd, dit heeft een positief effect op je.

Het is een project van, voor en door de bewoners van het Schalsumerplan, maar ook van, voor en door de kinderen van de betrokken basisscholen. Kinderen krijgen het gevoel dat het "hun tunnel" is.

Door met beeldende kunst in de openbare ruimte bezig te zijn gaat men anders naar de omgeving kijken. Door middel van workshops en betrokkenheid bij de uitvoering van dit project komen kinderen in aanraking met kunst en het mooie van hun leefomgeving draagt bij aan hun kunstzinnige vorming.

Het begrip *openbare ruimte* wordt omschreven als 'een gebied waar verbindingen tussen menselijke activiteiten tot stand komen' en als 'ontmoetingsplaats voor bewoners van steden en dorpen'. In eerste instantie is dat het geheel van straten, pleinen, parken en andere groenvoorzieningen. Kunst in de openbare ruimte is dus erg breed; bij kunst gaat het niet alleen om een concreet eindresultaat: het kunstwerk, maar ook om het proces.

Bij de organisatie en uitvoering van dit project staat het volgende centraal: het verbinden van de ouders, kinderen en senioren, ondernemers, buurtbewoners met elkaar, met de buurt en met de scholen. En zo vormt dit project de letterlijke en figuurlijke verbinding tussen de bewoners, hun scholen en de wijk.

Kenmerken

Met het recent beëindigen van de activiteiten op het gebied van kunsteducatie die werden gefinancierd door de Stichting OladieCoba gebeurt er momenteel niets noemenswaardig meer op dit terrein voor de scholen in de gemeente.

Dit project is nu voor de gemeente Franekeradeel uniek, een kunstzinnige en vrolijke uitvoering van een wandel- en fietstunnel *).

In de stad Franeker is niet veel kunst in de openbare ruimte te vinden, dit project wil een blijvend kunstobject zijn. Een kunstwerk dat voor iedereen zichtbaar is..

De initiatiefnemers vertrouwen er op dat de gemeente Franekeradeel toestemming en medewerking verleent aan de realisatie.

De buurtbewoners worden nauw betrokken en het kunstwerk speelt in op de omgeving. De dialoog tussen buurtbewoners onderling en met de kunstenares is minstens even belangrijk als het uiteindelijke resultaat.

Het helpt de bewoners trots te worden op hun wijk en het bevordert de saamhorigheid van buurtbewoners en het gevoel van 'prettig wonen'. Bovendien kunnen de betrokken scholen iets betekenen voor de leefomgeving en andersom.

Voetgangers en fietsers zullen er dan met plezier door heen gaan. Een meerwaarde voor de wijk en een mooiere toegang tot de stad Franeker.

En kunst in de openbare ruimte kan naast de sociale leefomgeving ook de fysieke leefomgeving verbeteren.

Overwogen wordt om bij de uiteindelijke 'oplevering' van het project een prijsvraag uit te schrijven voor buurtbewoners en kinderen om een passende naam voor deze (vernieuwd) tunnel te verzinnen.

*) op dit moment is niet bekend hoe de tunnel naar de Alvestêdewyk nog wordt voorzien van kunst (eventueel)

Projectbeschrijving

Thema

"Een tunnel gaat ergens onderdoor, in dit geval een weg, Je gaat naar beneden, onder het maaiveld en met al dat weiland en groen om je heen kun je misschien wel in een boerensloot wanen. Je wandelt/fietst als het ware over de bodem van de sloot en dan zie je wat er allemaal leeft onder water; hoeveel beestjes en planten leven hier wel niet! "

Hoe fantastisch is het om eens onder water te kunnen wandelen en fietsen en zo te kunnen ontdekken wat daar allemaal leeft en groeit. Het is een wereld op zich en zou dat allemaal in het echt ook zo zijn, of is het kunst?

Het is de bedoeling dat de kunstenares, Karin van Berne, i.s.m. de schoolleiding in klassikaal verband workshops houdt om leerlingen te laten inspireren en ontwerpen te maken die passen binnen het gekozen thema. Er wordt aanverschillende beeldaspecten, zoals licht-donker contrast, compositie, vorm en textuur gewerkt met de kinderen. Uiteindelijk vormen al deze kunstwerken van de kinderen het ontwerp en de voorstelling in de tunnel.

Voorbereiding

Voordat kan worden begonnen met het beschilderen van de tunnelwanden moeten deze eerst worden behandeld; graffiti verwijderen, loszittende delen moet worden verwijderd en beschadigingen: hersteld met cementmortel en de barsten opgevuld.

Waarschijnlijk moet de ondergrond ook vooraf worden behandeld met een middel om algen, groenaangroei en schimmels te vernietigen en te voorkomen. De ondergrond dient schoon, droog, stof- en vetvrij te zijn.

Vervolgens zal het werk voorgestreeken moeten worden met een isolerende hecht- en drenklaag. Daarna wordt er een basis muurcoating opgebracht.

Bij al deze voorbereidende werkzaamheden is professioneel materiaal en advies noodzakelijk. Geadviseerd wordt om producten van AkzoNobel Trimetal te gebruiken.

De kunstenares:

Karin van Berne is woonachtig in de wijk zelf. Zij is al jaren werkzaam als beeldend kunstenaar, zij werkt voornamelijk aan beelden waarbij ze keramiek en metaal combineert. Daarnaast geeft Karin geeft sinds ze de Bik- opleiding heeft afgerond, diverse workshops aan kinderen in het basis- en middelbaar onderwijs. [Bik staat voor beroepskunstenaar in de klas].

Zie ook: <http://www.kunst-en-uitvoering.nl>

Aanbrengen ontwerp

Op basis van de geselecteerde tekeningen wordt een indeling gemaakt en wordt het geheel in een compositie op de wanden verdeeld. Middels een schetsontwerp worden de contouren en basis kleuren aangebracht.

Onder leiding van de kunstenares wordt door (volwassen?) buurtbewoners de contouren verder afgewerkt met additionele kleuren. Nadat het geheel is aangebracht wordt er een bescherm laag (antigraffiti laag) aangebracht.

Financiën

Begroting

Bedrijf/organisatie	Werkzaamheden	bedrag	Bedrag incl.BTW
Karin van Berne	Ontwerp, plan work-shops, collages en presentaties	1250,00	1512,50
	4 x workshops+voorber.		800,00
	Aanbrengen basis ontwerp op tunnel	1000,00	1210,00
	4 x workshop in de tunnel, planning en voorbereiding+opruimen	1000,00	1210,00
	Materialen workshops		200,00
Verf van der Veer –Sneek	Paramoss ondergrond tegen alg- en groenaangroei [20 x 5 ltr]		926,00
	Voorstrijkmiddel Globaprim Hydro [10 x 10 ltr]		1488,50
	Globacryl Murflex elast.muurcoating [12 emmers]		3056,40
	Avis Anti graffiti wax coating [10 x 10 ltr]		1548,50
Buurtvereniging Arkens	Klein gereedschap, afdek materiaal, kwasten, rollers e.d.		220,00
	Huur Dixie, kosten stroomlevering, huur werkverlichting, huur steigers/trappen		700,00
	Openingsact, PR, (website), folders/documentatie e.d.		550,00
	Wedstrijd naam tunnel en aanbrengen naamsvermelding 2 x boven ingang		250,00
	Onvoorzien		500,00
	TOTAAL kosten		14171,90

Opmerkingen bij de begroting:

1. Aangezien we geen belaste prestaties verrichten, waardoor verrekening niet mogelijk is, werkt de BTW kostprijsverhogend;
2. De BTW (deels 6% deels 21%) is inbegrepen in de opgenomen bedragen.
3. De huidige kosten zijn zoveel als mogelijk gebaseerd op inmiddels ontvangen offertes.
4. Geen loonkosten, behalve kuntenares, alles wordt door vrijwilligers uitgevoerd.

Dekkingsplan

Subsidiegever	Bedrag	Status
Prov. Fryslân (Streekwurk)	5500,00	aangevraagd
Rabobank Coöperatiefonds	1500,00	
Oranjefonds Burendag	2000,00	aangevraagd
NLDoet klussen	400,00	
VSBFonds voorjebuurt	500,00	crowdfunding
Stg. Het Klaarkamster Weeshuis	1000,00	aangevraagd
Prins Bernard Cultuurfonds Fryslân	1500,00	
Fonds voor Cultuurparticipatie	1500,00	
Buurtvereniging Arkens	272,00	aangevraagd
TOTAAL Sponsoring/subsidies	14172,00	

Opmerkingen bij het dekkingsplan:

In het gemeentelijk Uitvoeringsprogramma subsidies 2013 stond dat de raad tevreden is als er in 2012 een vastgestelde cultuurnota is.

In verschillende raadsvergaderingen eind 2012/begin 2013 is een concept Cultuurnota besproken, maar het voorstel is afgewezen. Voor zover bekend is tot nu toe geen nieuw voorstel van B&W geagendeerd.

Het in het uitvoeringsprogramma benoemde domein (C – cultuur) heeft een directe relatie met de terreinen leefbaarheid en sociale samenhang. Onderdeel van het bevorderen van de sociale samenhang is mede het stimuleren van sociaal-culturele activiteiten. Het initiëren van deze activiteiten wordt zoveel mogelijk gelaten aan dorpshuisbesturen, verenigingen van dorpsbelangen, lokale verenigingen of inwoners zelf.

De gemeente Franekeradeel heeft geen beleid en dus geen subsidiemogelijkheden met betrekking tot (de bevordering van) beeldende kunst. Evenals ontbreekt een (subsidie)beleid voor kunstzinnige vorming.

Mogelijk kan een aanvraag worden gedaan voor subsidies in het kader van het Dorpen- en Wijkvisiefonds.

Het project kan pas worden uitgevoerd wanneer de gemeente Franekeradeel het (groot) onderhoud van deze fiets- voetgangerstunnel voor haar rekening neemt. Met dit onderhoud wordt (onder meer) bedoeld de werkzaamheden die beschreven staan in de paragraaf Voorbereiding in het hoofdstuk Projectbeschrijving.

Planning

NB: Het project gaat pas de fase van uitvoering in als het kostendekkende subsidies etc. zijn toegezegd.

Start uitvoerende werkzaamheden is op **1 maart 2017** en de einddatum is voorlopig (en ruim) gepland op **1 juli 2017**, inclusief het openings-evenement.

Voorbereiding

Activiteit	Wanneer
Aanvragen vergunning gemeente	Najaar 2016
Projectplan maken	Zomer 2016
Onderzoek en aanvragen subsidies, sponsoring (tijd/materiaal)	Najaar 2016
Bepalen afmetingen/oppervlakte en benodigde materialen	Najaar 2016
Ontwerpplan maken, voorbereiden workshops, overleg deelnemende basisscholen, presentaties maken	Najaar 2016
Overleg gemeente over verkeerstechnische – en veiligheidsmaatregelen. En mogelijkheden/planning werkzaamheden die door gemeente worden uitgevoerd	Begin 2017
Planning data en hoeveelheid workshops scholen	Begin 2017
Overleg omwonenden/bedrijf (autobedrijf) over gebruik stroom en water	Begin 2017
Overleg schildersbedrijf/leveranciers over levering materialen en benodigdheden	Begin 2017
Communicatie en PR plan maken	Begin 2017
Inventariseren en regelen (huur) hulpmaterialen zoals werkverlichting, trappen, steigermateriaal, dixie, water- en stroomaansluitingen	Begin 2017

Uitvoering

Activiteit	Wanneer
Verkeerstechnische- en veiligheids maatregelen treffen (pionnen, hekken, afzetlinten e.d.)	Maart 2017
Voorzieningen stroom- en water (aansluitpunten) via omwonenden e/o autobedrijf fysiek aanbrengen *)	Maart 2017
Levering schoonmaak-apparatuur (stoom- hogedrukspuiten etc.) *)	Maart 2017
Schoonmaken wanden (plafond) tunnel *)	Maart 2017
Beschadigingen herstellen met cementmortel en barsten vullen*)	
Aanbrengen anti alg- en groenaangroei middel en antischimmelmiddel (Paramoss)	
Voorstrijken isolerende hecht- en drenklaag (Globaprim Hydro)	
Aanbrengen elastische, vochtregulerende (watergedragen) muurcoating (Globacryl Murflex)	
Aanbrengen basis ontwerp op wanden (contouren) 4 x workshops in de tunnel, overbrengen ontwerp en kleuren	
Nog verder uitwerken en detailering in planning + inzet mensen	

*) werkzaamheden die eventueel door gemeente kunnen worden uitgevoerd, of door derden i.o.v. gemeente

Nog toevoegen en uitwerken:

- PR & communicatie, website? Facebookpagina?
- Foto- filmopnames gedurende voorbereiding/uitvoering (al contact met Eddie Spoelstra-Franeker Actueel)
- Afspraken onderhoud op lange termijn met gemeente
- Stappenplan werkzaamheden, werven vrijwilligers, gebruik buurthuis, catering